

Toimintasuunnitelma ja talouden suuntaviivat 2024–2026

Ydintehtävät

Skills Finlandin toiminnan ydintehtävät ovat

- jäsenverkoston toiminnan kehittäminen ja muun sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen
- ammatillisen koulutuksen vetovoiman ja laadun sekä opiskelijoiden ammattiosaamisen edistäminen kilpailutoiminnan avulla
- Taitaja-konseptin kehittäminen ja ylläpitäminen
- kansainvälisen verkostotyön sekä valmennus- ja kilpailutoiminnan kehittäminen ja ylläpitäminen
- kestävän kehityksen, yrittäjyyden sekä työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen kilpailutoiminnassa.

Talouden suuntaviivat

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus on yhdistyksen tuloista noin 30 prosenttia. Avustus on yhdistyksen toiminnalle ensiarvoisen tärkeä, koska se kohdentuu pääasiassa henkilöstö- ja vuokramenoihin ja muihin yleiskustannuksiin, joita ei projektirahoituksella tai avustuksilla pääsääntöisesti voi kattaa.

Yhdistyksen ydintoimintorakenne ja sen myötä myös kustannus- ja tuottorakenne ovat pääosin vakiintuneet. Vuonna 2023 hankerahoitus oli kuitenkin alempi kuin vuonna 2022, koska rahoitusta Vetovoimahankkeeseen ja WSOS-kehittämiskeskuksen toimintaan ei enää myönnetty. Tästä johtuen Ammattiosaaja-projekti tulee jäämään kokonaan pois vuonna 2024. Skills Finlandin tulee jatkossa rahoittaa itse tai hakea WSOS-kehittämiskeskuksen rahoitus muista rahoituskanavista. Muita taloudellisia haasteita ei ole tällä hetkellä näkyvissä, vaan oletuksena on OKM:n tuen säilyminen nykyisellä tasolla. Peruseriaatteena rahoituksessa on se, että Skills Finland vastaa kilpailu- ja valmennusjärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä, ja toimintaan osallistuvat koulutuksen järjestäjät ja yritykset omista osallistumiskustannuksistaan.

Koulutuksen järjestäjien kiinnostus Taitaja-tapahtuman järjestämiseen on edelleen korkealla tasolla ja sen OKM:n rahoitus näyttäisi jatkuvan. Koulutuksen järjestäjät ovat alustavasti ottaneet vastuut Taitaja-järjestämisestä aina vuoteen 2033 saakka. Muutamat Taitaja-järjestäjät ovat halunneet siirtää omaa vuoroaan myöhemmäksi, omiin tiloihin liittyvien suurhankkeitten takia, mutta näyttää siltä, että kaikille vuosille löytyy järjestäjä. Vuodelle 2027 on suunnitteilla usean koulutuksen järjestäjän ja Skills Finlandin yhdessä organisoima Taitaja-tapahtuma sekä Abilympics-kilpailu Helsingin Messukeskuksessa, mikäli Suomelle myönnetään kilpailun järjestämisoikeus.

Taloudellisten riskien arviointia

Perusrahoituksen arvioidaan pysyvän samalla tasolla, jolloin taloudellinen riski kohdistuu lähinnä WSOS-kehittämiskeskuksen rahoittamiseen. Nykyiseen rahoitukseen sisältyy myös eri säätiöiden tukea. Tämä tuki anotaan vuosittain, jolloin säätiörahoitusten osuutta ei voida pitää varmana ja siihen sisältyy riskejä. Mikäli säätiörahoitus supistuisi, niin toimintaa karsittaisiin vastaavasti niiltä osin. Yhdistyksen talouteen vaikuttavat kilpailijoiden ja jäsenten määrät. Niihin voisi vaikuttaa ammatilliseen koulutuksen rahoitusmallin ja järjestäjäverkon uudistukset.

Koronapandemian aikana tapahtuneet muutokset työtavoissa ja kokouskäytännöissä ovat jääneet osittain pysyväksi osaksi työelämää. Digitaaliset ja virtuaaliset toimintatavat luovat uusia vaikuttamisen ja verkostoitumisen mahdollisuuksia sekä tuovat joustoa tapahtuma-, matkustus- ja kokouskustannuksiin. Erilaiset pandemiat ja muuttuvat globaalit turvallisuustilanteet on nähtävä riskitekijänä tulevaisuuden tapahtumien suunnittelussa. Skills Finland toimii kaikissa tilanteissa vastuullisesti ja noudattaa voimassa olevia viranomaisten ohjeita ja suosituksia. Pyrkimyksenä on taata turvalliset olosuhteet kaikille verkostossa toimiville ja toimintaan osallistuville.

Yhdistyksen rahoitusrakenteen monipuolistaminen on edelleen tavoitteena. WSOS-kehittämiskeskukselle pyritään löytämään pidempiaikainen rahoitusmalli.

Henkilöstö

Tällä hetkellä yhdistyksen palkkalistoilla on yhdeksän kokopäivätoimista henkilöä: toiminnanjohtaja, toimistonhoitaja, Taitaja-päällikkö, viestintäpäällikkö, viestintäassistentti, visuaalisen viestinnän suunnittelija, huippuvalmennuspäällikkö, johdon assistentti ja WSOS-kehittämiskeskuksen projektijohtaja. Työsuhteet ovat toistaiseksi voimassa olevia, lukuun ottamatta Taitaja-päällikön vuoden määräaikaista sopimusta. Osa-aikaisia työntekijöitä ovat tekniikkapäällikkö ja TaitajaPLUS-/Abilympics-koordinaattori, jonka työpanoksen tarjoaa Luovi sekä valmennuspäällikkö, jonka työpanoksen tarjoaa Helsinki Business College. Lisäksi otetaan säännöllisesti työssäoppijoita ja harjoittelijoita.

Osa Taitaja-tapahtuman entisistä ja tulevista järjestäjistä on toivonut Skills Finlandin kautta entistä vahvempaa tukea suur tapahtuman järjestämiseen. Tästä asiasta on tarkoitus neuvotella OKM:n kanssa ja selvittää, olisiko lisäresurssin saaminen tähän mahdollista. Valmennuspäällikön kausi loppuu vuoden 2023 lopussa, mutta valmennukseen tarvitaan senkin jälkeen resurssia. Muilta osin henkilöstön määrä ja työpanoksen kohdentuminen vastaavat tämänhetkisiä tarpeita.

Strateginen tavoite 1: Kilpailu- ja valmennustoiminta tarjoaa mahdollisuuden rakentaa yksilöllisiä opintopolkuja huippuosaamiseen ja se parantaa oppimistuloksia.

Strateginen toimenpidekokonaisuus	Toimintasuunnitelma 2024–2026
1.1. Yksilöllisten oppimis- ja valmennuspolkujen rakentaminen	Edistetään kilpailutoiminnan ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta sillä, että tarjotaan opiskelijoille, opettajille ja opinto-ohjaajille tietoa siitä, millaisia polkuja valmennus- ja kilpailutoiminta tarjoaa sekä miten huippuosaamisen tutkinnon osaa voi suorittaa ja hyödyntää opetuksessa.
1.2. Kilpailu- ja valmennustoiminnan hyödyntäminen pedagogisena työkaluna ja oppimisprosessien kehittäjänä	<p>Konseptoidaan yhdessä verkoston toimijoiden kanssa oppilaitoksissa järjestettävät kilpailutapahtumat (Taitaja-seminaalit, Taitaja9-paikallis- ja aluekilpailut ja kv. karsinnat), jotta ne parhaalla mahdollisella tavalla kehittävät toiminnan laatua ja edistävät ammatillisen koulutuksen vetovoimaa.</p> <p>Vahvistetaan näyttöjen suorittamista Taitajassa ja kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien AT:n ja EAT:n suorittamista.</p> <p>Kehitetään Taitaja-tehtäväpankista työkalu, jolla tehtävät ovat mahdollisimman helposti kaikkien opettajien hyödynnettävissä.</p>

Strateginen tavoite 2: Kilpailu- ja valmennustoiminta luo uutta osaamista ja kyvykkyyksiä ja uudistuu työelämän tarpeita ennakoiden.

Strateginen toimenpidekokonaisuus	Toimintasuunnitelma 2024–2026
2.1. Kansallisten kilpailujen kehittäminen asiakaslähtöisesti ja työelämän ja koulutuksen tarpeita ennakoivasti	Kilpailutoiminnan kehittämisessä ja kaikissa Taitaja- ja TaitajaPLUS-lajeissa hyödynnetään järjestelmällisesti ennakoitietoa.

	Kehitetään yhdessä työelämän edustajien kanssa kaikissa Taitaja- ja TaitajaPLUS-lajeissa työelämän osallistumista kilpailutoimintaan, muun muassa lajiohjausryhmien toimintaan. Laaditaan yhteisten toimintatapojen malli.
2.2. Työelämän tarpeiden huomioiminen kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin osallistumisessa ja valmentautumisessa	Suomi osallistuu kansainvälisissä kilpailuissa kaikkiin koulutuksen kansallisten strategisten tavoitteiden, työelämän ja koulutuksen järjestäjien kannalta keskeisiin lajeihin.
2.3. Kaikilla tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kehittyä omaan huippuosaamiseensa kilpailu- ja valmennustoimintaa hyödyntäen.	Lisätään kilpailutoiminnan ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaa A) varmistamalla, että TaitajaPLUS-kilpailijoilla on tasavertaisuuden tunne kilpailutapahtumassa. B) selvittämällä miten ne kilpailijat, jotka eivät hallitse sujuvasti suomea tai ruotsia, voivat osallistua Taitaja-kilpailuun tai Suomen ammattitaitomaajoukkueeseen. C) varmistamalla, että eritaustaiset opiskelijat kokevat, että heillä on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua kilpailutoimintaan. D) selvittämällä kilpailijapakettien erilaiset rahoitusmahdollisuudet pyritään edistämään sitä, että Suomen maajoukkueeseen valitaan kunkin lajin paras ja kaikilla on tasa-arvoiset mahdollisuudet päästä edustamaan Suomea.

Strateginen tavoite 3: Kilpailutoimintaan osallistuneiden työllistyminen, yrittäjäksi ryhtyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen lisääntyvät.

Strateginen toimenpidekokonaisuus	Toimintasuunnitelma 2024–2026
3.1. Työelämäyhteistyön laajentaminen ja tehostaminen sekä korkeakoulu yhteistyön käynnistäminen	Lisätään ammatillisen koulutuksen laatua ja vetovoimaa korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä lisäämällä: A) Korkeakoulu yhteistyössä keskitytään tutkimusyhteistyöhön, ja osallistetaan yhteistyökumppanit ennakointi- ja tulevaisuustyöskentelyyn. B) Luodaan konsepti työelämäyhteistyöhön yhdessä liittojen ja pääyhteistyökumppanien kanssa.

	<p>C) Luodaan ja vakiinnutetaan konsepti työntajien, yrittäjien, korkea-asteen toimijoille, opettajien ja opiskelijoiden kohtaamispaikalle Taitaja-tapahtumassa.</p> <p>D) Tuodaan esille olemassa olevia hyviä malleja.</p>
3.2. Yrittäjyysosaaminen osaksi valmennus- ja kilpailutoimintaa	<p>Kilpailuihin osallistuminen kehittää tutkitusti yrittäjyysvalmiuksia, esimerkiksi oma-aloitteisuutta ja sitkeyttä. Vahvistetaan näiden huomioimista ja esiin nostamista niin, että ne sisältyvät kaikkiin lajeihin ja niin, että toimijoita koulutetaan asian huomioimisessa.</p>

Strateginen tavoite 4: Kilpailu- ja valmennustoiminta tarjoaa mahdollisuuden toisilta oppimiseen sekä innostaa yksilöitä, työelämää ja oppilaitoksia jatkuvaan oppimiseen (opettajat/opiskelijat/oppilaitosjohto).

Strateginen toimenpidekokonaisuus	Toimintasuunnitelma 2024–2026
4.1. Kilpailu- ja valmennustoiminta benchmarkkauksen ja oppimisen mahdollistajana sekä innostajana	<p>Vahvistetaan Skills Finlandin roolia verkoston rakentajana, ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Huolehditään siitä, että verkostossa on helppoa ja innostavaa tehdä yhteistyötä ja oppia uutta. (Abilympics-haku, WSOSC, etc.)</p>
4.2. Kilpailu- ja valmennustoiminta vastuullisuuden ja kestävä kehityksen toteuttajana	<p>Vetovoimainen kilpailu- ja valmennustoiminta ottaa huomioon kaikki kestävä kehityksen osa-alueet (ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen).</p> <p>Taitajassa kestävä kehityksen toteuttaminen sidotaan entistä vahvemmin tapahtuman kokonaissuunnitteluun ja lajien suunnitteluun. Lisäksi teemaa tuodaan näkyvästi esiin tapahtumassa yleisölle.</p> <p>Kansainvälisessä kilpailuvalmennuksessa varmistetaan, että kestävä kehitys toteutuu suomalaisessa valmennusjärjestelmässä.</p> <p>Kansainvälisissä verkostoissa pidetään asiaa esillä ja tehdään aloitteita asian huomioimiseksi.</p>

Strateginen tavoite 5. Kilpailu- ja valmennustoiminta lisää tietoisuutta ammatillisesta koulutuksesta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista sekä parantaa vetovoimaa.

Strateginen toimenpidekokonaisuus	Toimintasuunnitelma 2024–2026
<p>5.1. Kilpailu- ja valmennustoiminnan järjestäminen ja siitä viestiminen</p>	<p>Taitaja-tapahtuman valtakunnallista näkyvyyttä vahvistetaan viestinnällä ja toteuttamalla tapahtuma vuodesta toiseen korkealaatuisesti.</p> <p>Taitaja-semifinaalien järjestäminen konseptoidaan niin, että niitä voidaan käyttää laajamittaisesti ammatillisen koulutuksen markkinoinnissa.</p> <p>Kansainvälisten kilpailujen karsinnoista pyritään tekemään näkyvämpiä tapahtumia, jotka myös edesauttavat ammatillisen koulutuksen vetovoimaa. Kilpailijan valintaprosessia kehitetään.</p> <p>Taitaja9-kilpailua vahvistetaan niin, että myös paikallis- ja aluekilpailut ovat selkeämmin osa Taitajaa, niihin on yhteiset konseptit ja ne toimivat entistä paremmin ammatillisen koulutuksen markkinoinnissa.</p>
<p>5.2. Kohderyhmälähtöinen toiminta ja viestintä</p>	<p>Viestintäsuunnitelman/vuosisuunnitelman mukaisesti kaikille priorisoiduille kohderyhmille tarjotaan heidän tarpeidensa mukaista toimintaa ja viestintää valittujen kanavien välityksellä. TaitajaMästare-kilpailutoiminnan pääkieli on suomi ja toinen kieli on ruotsi.</p>